

Преглед на международната среда към м. ноември 2022 г.

През м. октомври 2022 г. курсът на акциите на световните пазари се повиши, въпреки високата инфлация. Позитивно влияние оказаха и по-добрите реализирани, в сравнение с очакваните, печалби на корпорациите в САЩ през третото тримесечие. ЕС одобри нови санкции срещу Русия заради войната в Украйна, които включват таван на цените на внасяния руски петрол. Продължава успешното контранастъпление на Украйна във войната. Годишният темп на инфлация в Турция нарасна до 85.5% през м. октомври.

Еврозона

Ръстът на brutния вътрешен продукт (БВП) се забави до 2.1% през трето тримесечие на 2022 г. спрямо 4.3% през първото.

Очаква се годишната инфлация в еврозоната да се увеличи до 10.7% през м. октомври 2022 г. спрямо 9.9% през м. септември, с основни компоненти индексът на енергията, следван от този на храната, алкохола и тютюна.

Сезонно коригираната безработица в еврозоната (EA19) се понижи минимално до 6.6% през м. септември 2022 г. спрямо предходния месец. За същия период, по данни на Евростат, безработните са 10.99 млн. души, което е с 1.1 млн. по-малко спрямо м. септември 2021 г.

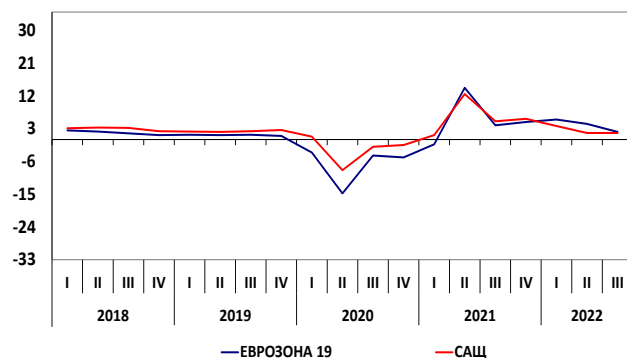
САЩ

Ръстът на БВП остана без промяна на 1.8% през трето тримесечие на 2022 г.

Индексът на потребителските цени се понижи до 7.7 през м. октомври 2022 г. спрямо 8.2% през м. септември, с водещи индекси на енергията, храната и др.

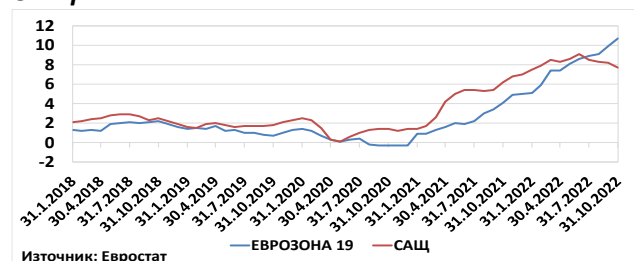
Равнището на безработицата се повиши леко до 3.7% през м. октомври 2022 г. спрямо предходния месец. Броят на безработните бе 6.1 млн. души.

Графика 1. Реален БВП, % г/г; Еврозона(19), САЩ

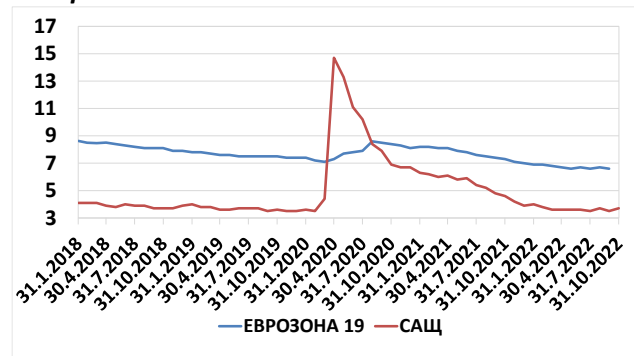
Източник: Евростат

Графика 2. Инфлация, % г/г; Еврозона (19), САЩ

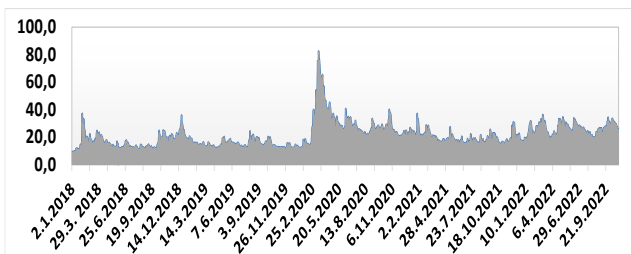
Източник: Евростат

Графика 3. Безработица, %; Еврозона (19), САЩ

През м. октомври Volatility Index Futures (VIX) - индекс, който показва пазарните очаквания за волатилността в близко бъдеще, спадна с -14%, до 25.9 пункта. От началото на 2022 г. индексът се увеличи с 55.9%.

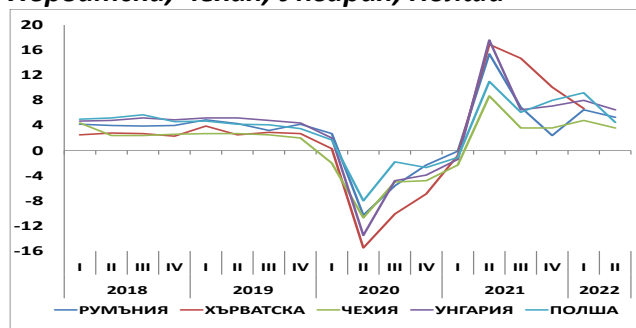
Графика 4. Volatility Index Futures (VIX) индекс

Централна и Източна Европа (ЦИЕ)

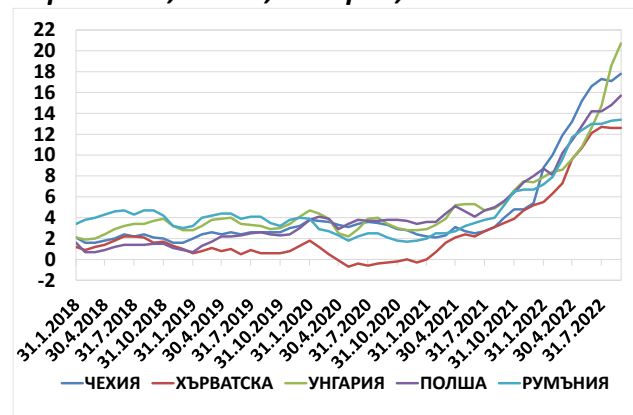
Анализирани са страните: Румъния, Хърватска, Чехия, Унгария и Полша, чието развитие на икономиките е съпоставимо с българската икономика.

Графика 5. Реален БВП, % г/г; Румъния, Хърватска, Чехия, Унгария, Полша

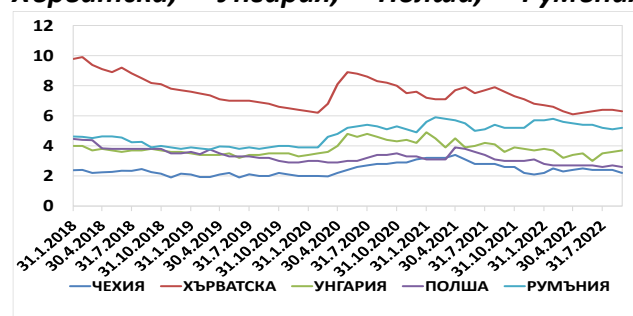

Ръстът на БВП на Румъния се забави до 5.3% през второ тримесечие на 2022 г. спрямо 6.5% през първо тримесечие. БВП на Хърватия нарасна до 7.8% през второ тримесечие на 2022 г. спрямо 6.7% през предходното. БВП на Чехия намалю до 3.7% през второ тримесечие на 2022 г. спрямо 4.8% през първо тримесечие. Ръстът на БВП на Унгария се забави до 6.5% през второ тримесечие на 2022 г. спрямо 8% през първото. БВП на Полша спадна до 4.5% през второ тримесечие на 2022 г. спрямо 9.2% през предходното.

Графика 6. Инфлация, % г/г; Румъния, Хърватска, Чехия, Унгария, Полша

Графика 7. Безработица, %; Чехия, Хърватска, Унгария, Полша, Румъния

Чехия: Годишният темп на инфлацията се понижи до 15.5% през м. октомври 2022 г. спрямо 17.8% през м. септември. Сезонно коригираната безработица намалю слабо до 2.2% през м. септември 2022 г. спрямо предходния месец.

Индустриалното производство се увеличи с 8.3% на годишна база през м. септември, спрямо 7.2% през м. август. Преработвателната промишленост намалю през м. септември, както и производството на електричество, газ и пара.

Хърватия: Годишният темп на инфлацията се повиши минимално до 12.7% през м. октомври 2022 г. спрямо предходния месец. Сезонно коригираната безработица се понижи минимално до 6.3% през м. септември 2022 г. спрямо предходния месец.

Индустриалното производство забави ръста си до 2.3% през м. септември спрямо 0.8% през м. август. Икономиката на Хърватия е силно зависима от туризма, който се възстановява бързо, но остава уязвим вследствие на спад в сектора поради Covid-19

и войната в Украйна. Потенциалната продукция също е ограничена от емиграцията и ефективността на държавните предприятия.

Унгария: Годишният темп на инфлацията нарасна до 21.9% през м. октомври 2022 г. спрямо 20.7% през м. септември. Безработицата бе с минимален ръст до 3.7% през м. септември 2022 г. спрямо предходния месец.

Индексът на икономическото настроение GKI продължи спада си до -21.9 пункта през м. октомври спрямо -14.5 пункта през м. септември, вследствие на влошаващите се потребителски настроения. Потребителските настроения се понижиха до -55.4 пункта през м. октомври от -52.6 пункта през м. септември поради влошените оценки на домакинствата по отношение на собственото им финансово състояние, капацитета им за спестявания и бъдещата им възможност за закупуване на скъпи стоки.

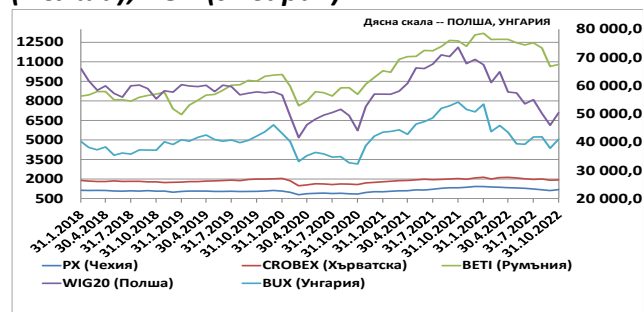
Полша: Годишният темп на инфлацията се увеличи до 16.4% през м. октомври 2022 г. спрямо 15.7% през м. септември. Сезонно коригираната безработица се понижи минимално до 2.6% през м. септември 2022 г. спрямо предходния месец.

Бизнес доверието продължи да пада и достигна до -21.1 пункта през м. октомври спрямо предходния месец. Очакванията на бизнеса по отношение на бъдещото производство, поръчките, заетостта и общата икономическа ситуация се понижиха. Индексът на S&P Global Manufacturing Purchasing Managers' Index (PMI) намалю до 42 пункта през м. октомври спрямо 43 пункта през м. септември. Индексът остана под прага от 50 пункта, който разделя експанзията от свиването в сектора.

Румъния: Годишният темп на инфлацията нарасна минимално до 13.4% през м. септември 2022 г. спрямо предходния месец. Сезонно коригираната безработица намалю слабо до 5.1% през м. септември 2022 г. спрямо предходния месец.

Спадът в промишленото производство се забави главно поради ръст в сектора на преработвателната промишленост. Намалю продукцията в подсекторите на минното дело, доставката на електричество, газ и пара.

Графика 8. Индекси – ЦИЕ, РХ (Прага), CROBEX (Хърватска), BETI (Румъния), WIG20 (Полша), BUX (Унгария)

През м. октомври 2022 г. чешкият индекс на акции РХ нарасна с 6.3% спрямо м. септември, а полският индекс WIG20 с 9.7%. Хърватският индекс CROBEX се увеличи с 1.2%, а унгарският индекс BUX с 8.5%. Румънският индекс BETI се повиши с 1.5% за същия период.

Други държави

Анализирани са страните: Турция (поради съседното ѝ географско местоположение), Бразилия, Мексико, Индонезия (предвид наличието на големи експозиции в ценни книжа на поднадзорни на КФН лица).

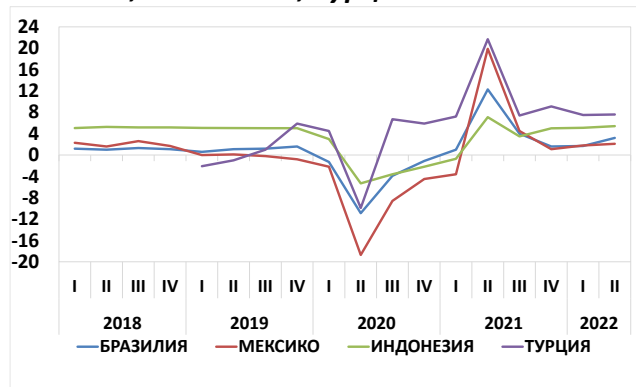
Турция: Годишният темп на инфлацията се повиши до 85.5% през м. октомври 2022 г. спрямо 83.5% през м. септември. Сезонно коригираната безработица нарасна слабо до 10.1% през м. септември 2022 г. спрямо 9.8% през м. август.

Бизнес доверието нарасна до 100.3 пункта през м. октомври спрямо 99.9 през м. септември. Индексът мина над прага от 100 пункта, разделящ песимизма от оптимизма сред бизнеса. Подобрението се дължи на по-оптимистичните възгледи относно поръчките и дълготрайните инвестиции. Потребителското доверие се повиши до 76.2 пункта през м. октомври спрямо 72.4 пункта

през м. септември. Индексът остана под прага от 100 пункта, което е сигнал за устойчив песимизъм сред потребителите.

Централна банка на Република Турция понижи основния лихвен процент с 1.5 пр.п. до 10.5%.

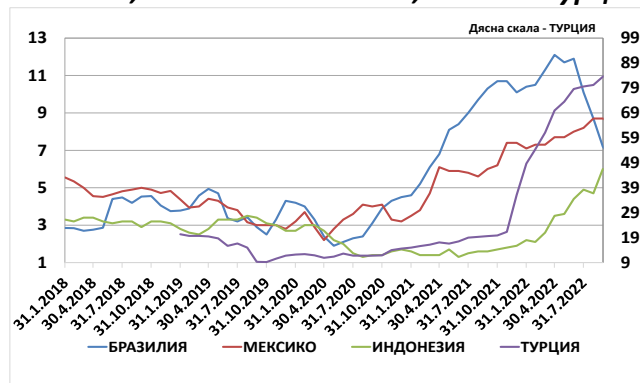
Графика 9. Реален БВП, % г/г; Бразилия, Мексико, Индонезия, Турция

* Първите данни за БВП на Турция са от първо тримесечие на 2019 г. от периода на първоначалното включване в анализа

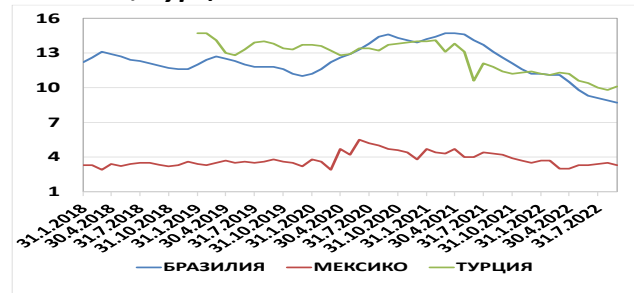
Ръстът на БВП на Бразилия се ускори до 3.2% през второ тримесечие на 2022 г. спрямо 1.7% през първото. БВП на Мексико нарасна до 2.1% през второ тримесечие на 2022 г. спрямо 1.8% през първото. Ръстът на БВП на Индонезия се ускори до 5.4% през второ тримесечие на 2022 г. спрямо 5.1% през предходното. БВП на Турция се повиши минимално до 7.6% през второ тримесечие на 2022 г. спрямо предходното.

Графика 10. Инфлация, % г/г; Бразилия, Мексико, Индонезия, Турция

* Първите данни за инфлация на Турция са от началото на 2019 г. от периода на първоначалното включване в анализа

Графика 11. Безработица, %; Бразилия, Мексико, Турция

* Първите данни за безработица на Турция са началото на 2019 г. от периода на първоначалното включване в анализа

Бразилия: Годишният темп на инфлацията спадна до 6.5% през м. октомври 2022 г. спрямо 7.2% през м. септември. Сезонно коригираната безработица намалва леко до 8.7% през м. септември 2022 г. спрямо предходния месец.

Сезонно коригираният индекс на потребителското доверие, публикуван от фондация Жетулио Варгас (Fundação Getúlio Vargas), се понижи слабо до 88.6 пункта през м. октомври спрямо предходния месец. Индексът остана под прага от 100 пункта, което показва продължаващ песимизъм сред потребителите. Влошаването се дължи главно на песимистичните възгледи на потребителите за бъдещата икономическа ситуация. Луис Инасио Лула да Силва, бивш президент и кандидат на лявоцентристките сили спечели на изборите за президент в страната с 50.9%, побеждавайки десния кандидат и настоящ президент Жаир Болсонаро.

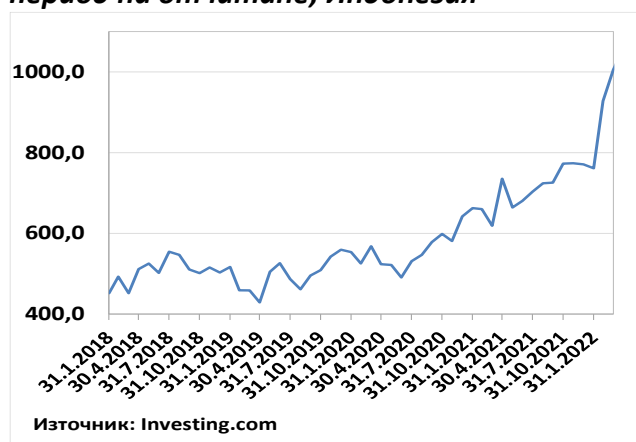
Мексико: Годишният темп на инфлацията намалва до 8.4% през м. октомври 2022 г. спрямо 8.7% през м. септември. Сезонно коригираната безработица се понижи леко до 3.3% през м. септември спрямо предходния месец.

Производственият индекс на мениджърите за покупки (PMI) на Мексиканския институт на финансовите ръководители (IMEF) се понижи слабо до 50.1 пункта през м. октомври спрямо предходния месец. Индексът остана над прага от 50 пункта, който разделя разширението от свиването в сектора.

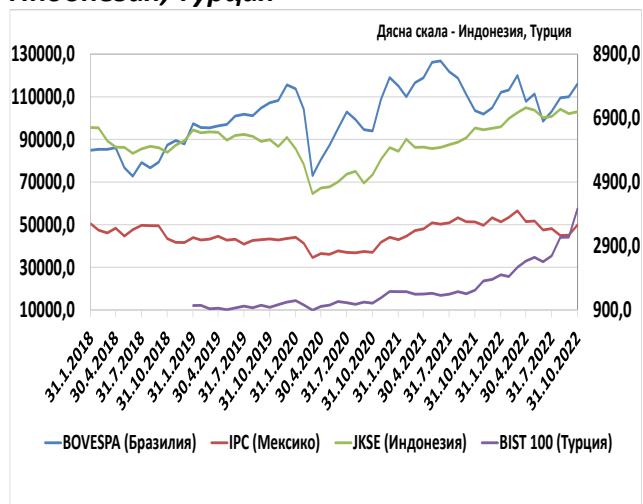
Индонезия: Годишният темп на инфлацията се понижи до 5.7% през м. октомври 2022 г. спрямо 6% през м. септември. Сезонно коригираната безработица намалю до 5.8% през м. февруари 2022 г. спрямо 6.5% през м. август 2021 г.

Продажбите на дребно забавиха ръста си леко до 4.5% през м. октомври спрямо предходния месец, поради свиването на продажбите на моторни превозни средства, части и аксесоари и др. Увеличиха се продажбите на храни, напитки и тютюневи изделия.

Графика 11-1. Безработица, %, 6 месечен период на отчитане; Индонезия

Графика 12. Индекси - Бразилия, Мексико, Индонезия, Турция

* Първите данни за Турция са от началото на 2019 г. от периода на първоначално включване в анализа

През м. октомври 2022 г. бразилският индекс на акции Bovespa се повиши с 5.5% спрямо м. септември, а мексиканският индекс IPS с 10.7%. Индонезийският индекс JKSE

нарасна с 0.8%. Турският BIST100 се увеличи с 27.9% за същия период, като вероятната причина е желанието на инвеститорите да използват акциите като хедж срещу нарастващите потребителски цени и падащата турска лира.

Фактори с влияние на европейските финансови пазари

През м. октомври 2022 г. курсът на акциите на европейските пазари се повиши въпреки растящата инфлация и забавянето на икономиката на еврозоната.

Европейската централна банка (ЕЦБ) повиши основния си лихвен процент с 0.75 п.п. (процентен пункт) до 2%.

ЕС – Украйна

ЕС одобри нови санкции срещу Русия заради войната в Украйна, които включват таван на цените на внасяния руски петрол. С новите санкции се поставя началото на прилагането в ЕС на споразумението на Г-7 за износа на руски петрол. Независимо, че забраната на ЕС за внос на руски суров петрол, превозван по море, остава изцяло в сила, ценовият таван ще позволи на европейските дружества да предприемат и подкрепят пренасянето на руски петрол до трети страни, ако е до определена цена. Това ще помогне за по-нататъшно намаляване на приходите на Русия, като същевременно поддържа устойчиви световните енергийни пазари чрез непрекъснати доставки. Мярката за суровия петрол ще влезе в сила след 5-ти декември, а за преработения - след 5-ти февруари 2023 г.

Русия – Украйна

Продължава успешното контранастъпление на Украйна започнато през м. септември.

Украинско контранастъпление през м. октомври 2022 г.

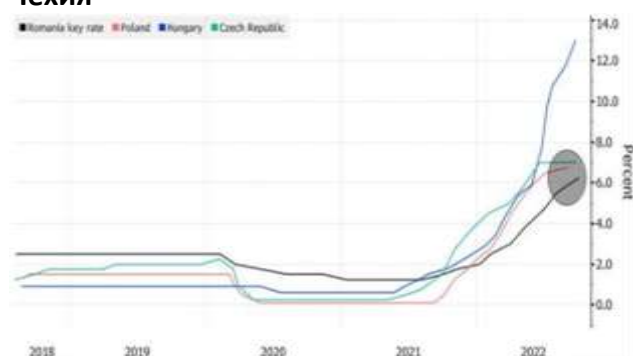
Източник: Institute for the Study of War

През м. октомври украинските войски отвоюваха територии в Харков и Херсон, като превзеха важния транспортен и логистичен център в гр. Лиман.

Инфлация

Централната банка на Румъния повиши основния си лихвен процент по паричната политика със 75 пр. пункта до 6.25%. Това е шестото поредно увеличение на лихвения процент, повишавайки разходите по заеми до най-високото ниво за последните 11 г.

Лихвени нива в Румъния, Полша, Унгария и Чехия

Легенда: Румъния, Полша, Унгария, Чехия

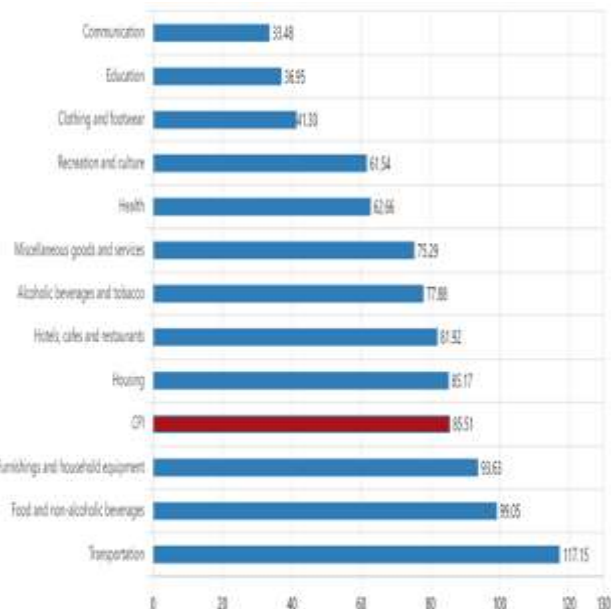
Източник: Bloomberg

Лихвените нива в Унгария са най-високи като достигат до 13%, докато лихвите в останалите страни са в интервала 6-7%.

Турция

Значителният ръст на инфлацията повдига въпроси за бъдещето на икономиката в страната с над 86 млн. души население.

Инфлация на основни групи стоки в Турция - м. октомври 2022 г., изменение спрямо предх. година, %

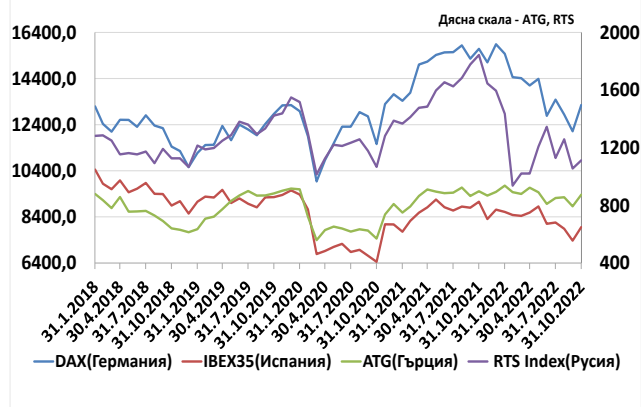
Източник: Turkish statistical institute

Цените на храната и неалкохолните напитки през м. октомври 2022 г. нараснаха с 85.5% спрямо същия месец през 2021 г. Увеличението при транспорта е със 117.2% за същия период. Цените се повишиха поради рекордната волатилност на лирата. Турската валута загуби над 40% спрямо щ. долар през 2021 г., вследствие политиката на централната банка на страната да намалява лихвените проценти, вместо да ги повишава в условията на бързо нарастващи цени.

Финансови пазари

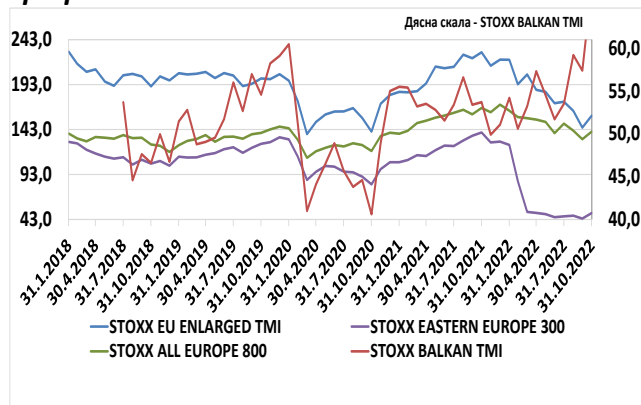
През м. октомври 2022 г., германският индекс DAX30 нарасна с 9.4% спрямо м. септември. Испанският индекс IBEX35 се увеличи с 8%, а гръцкият ATX с 10.3% за същия период. През м. октомври, руският борсов индекс Russia Trading System (RTS) се повиши с 5.3% спрямо предходния месец.

Графика 13. DAX 30 (Германия), IBEX-35 (Испания), ATG (Гърция), RTS (Русия)

През м. октомври 2022 г., индексите STOXX, проследяващи развитието на капиталовите пазари в Европа, се повишиха. Индексът STOXX EU Enlarged Total Market Index (TMI), отразяващ състоянието на капиталовите пазари само в страните членки на ЕС (присъединени след 1.05.2004 г.), нарасна до 158.4 б.т., което е ръст от 9.1% спрямо м. септември. Индексът STOXX Balkan TMI, който обхваща 95% от пазарната капитализация на емисиите акции в Източна Европа, се повиши със 17.3% за същия период и достигна до 67.3 б.т. Индексът STOXX Eastern Europe 300, отразяващ динамиката в развиващите се държави в ЕС и Русия, се повиши до 50.2 б.т., при ръст от 14.2% спрямо м. септември 2022 г. Индексът STOXX All Europe 800, включващ най-големите компании в Източна и Западна Европа, нарасна с 6.4% за същия период и достигна до 140.7 б.т.

Графика 14. STOXX

Забележка: STOXX Balkan TMI заменя STOXX Sub Balkan TMI, като наличните данни са от месец юли 2018 г.

Фактори с влияние на световните финансови пазари

В края на м. октомври 2022 г., курсът на пазарите на акции в САЩ се повиши след добри данни за корпоративните печалби през третото тримесечие на 2022 г.

Вирусът Covid-19

Увеличават се страните с потвърдени над 1 млн. случаи на заболели от Covid-19. В САЩ, Франция, Бразилия и Индия потвърдените случаи са над 30 млн.

Броят на ваксинираните хора постепенно нараства. С над 80% ваксинирано население са Канада, Бразилия, Аржентина, Китай, Австралия и др.

Брой заразени лица, смъртни случаи и степен на заразителност с Covid-19 по страни към 31.10.2022 г.

Източник: Bloomberg

Световна карта на ваксинирането към 31.10.2022 г.

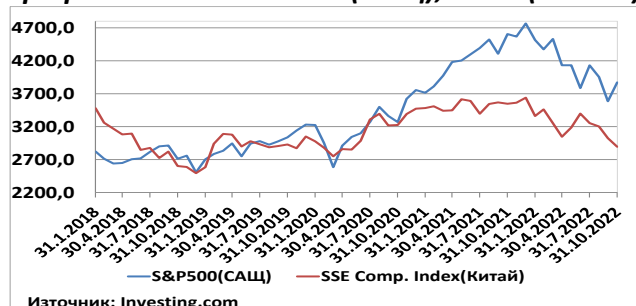

Източник: Bloomberg

Финансови пазари

Индексът Standard & Poor's (S&P) 500 се повиши с 8% през м. октомври 2022 г. спрямо предходния месец. Китайският индекс на Шанхайската фондова борса (SSE Composite) спадна с -4.3% за същия период.

Графика 15. S&P 500 (САЩ), SSE (Китай)

Източник: Investing.com

Борсово търгувани фондове

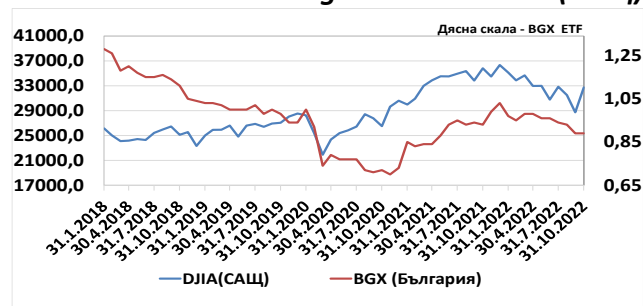
През м. октомври 2022 г., курсът на акциите на азиатските пазари се понижи вследствие влошаващите се условия от Covid-19, геополитическото напрежение и опасенията от бъдещи регулации след конгреса на Китайската комунистическа партия. САЩ наложи ограничения върху продажбите на модерни полупроводници в Китай.

Дирекция „Анализи, жалби и реструктуриране“

В края на м. октомври 2022 г., Dow Jones Industrial Average (DJIA) нарасна с 13.9% спрямо предходния месец.

Expat Bulgaria SOFIX UCITS ETF (BGX) остана без промяна на 0.89 ст. през м. октомври.

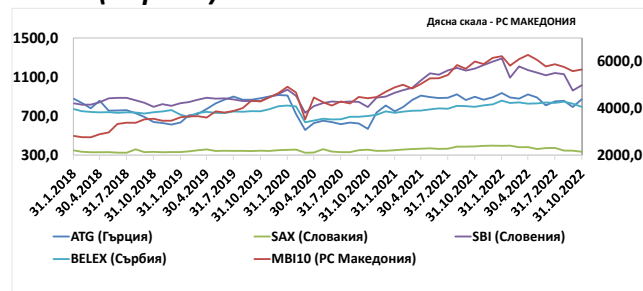
Графика 16. BGX (България), Dow Jones Industrial Average (САЩ)

Управляваните от Expat Asset Management фондове следват представянето на няколко индекса чрез пълното физическо репликиране.

В края на м. октомври 2022 г., Expat Greece ASE UCITS ETF се увеличи с 10.3% спрямо м. септември. Expat Macedonia MBI10 UCITS ETF нарасна с 1.2% за същия период. През м. октомври 2022г., Expat Slovakia SAX UCITS ETF намалю с -3.1% спрямо предходния месец. Expat Slovenia SBI UCITS ETF се повиши с 5.7% за същия период. През м. октомври 2022 г., Expat Serbia BELEX UCITS ETF се понижи с -4% спрямо предходния месец.

Графика 17. ATG (Гърция), MBI10 (РС Македония), SAX (Словакия), SBI (Словения), BELEX (Сърбия)

Деривати - базови активи

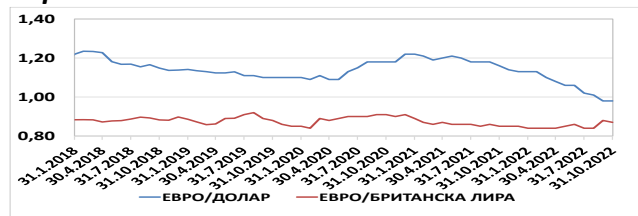
Валутен пазар

През м. октомври 2022 г., европейската валута остана стабилна спрямо щатския

долар. В рамките на периода, курсът евро/ щ. долар се движи в диапазона 0.967-1 щ. долар за евро, при средномесечна цена 0.98 щ. долара.

За същия период, британската лира поскъпна минимално спрямо еврото. Курсът евро/ паунд се движи в диапазона 0.858-0.879, при средномесечна цена 0.87 паунда за евро. Факторите, които се отразиха положително върху движението на британския паунд, са оставката на премиера Лиз Тръс и промените във фискалната и данъчната политика обявени от новия премиер Риши Сунак.

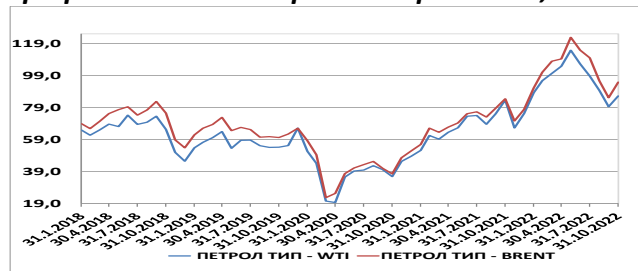
Графика 18. Евро/Долар; Евро/ Британска лира

Суровини

През м. октомври 2022 г., фючърсите на петрола се повишиха. В края на периода, фючърсите на West Texas Intermediate (WTI) затвори на 86.2 щ. долара за барел, а фючърсите на Brent при 94.8 щ. долара за барел. Спрямо предходния месец, фючърсите на WTI нараснаха с 8.4%, а фючърсите на Brent с 11.4%. Причината е опасенията на инвеститорите за намаляване на предлагането от страна на ОПЕК в опит да поддържат цените на суровината.

Графика 19. Фючърси петрол WTI, Brent

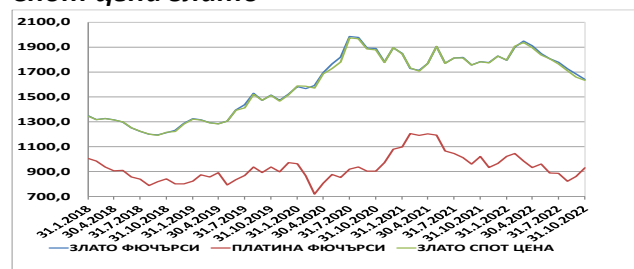
През м. октомври 2022 г., фючърсната цена на златото се понижи, като затвори на 1640.7 щ. долара за унция. Спрямо предходния Дирекция „Анализи, жалби и реструктуриране“

месец, цената на златото намаля с -2.6%, повлияна от високите лихви в САЩ и стабилния американски долар.

Фючърсната цена на платината нарасна до 930.1 щ. долара за унция, при ръст от 8% за същия период.

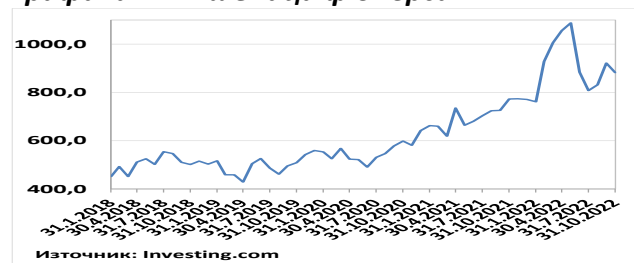
Спот цената на златото намаля, като в края на м. октомври 2022 г. затвори на ниво от 1633.1 щ. долара за унция. Спрямо предходния месец, цената на златото се понижи с -1.6%.

Графика 20. Фючърси злато, платина. Спот цена злато

През м. октомври 2022 г., фючърсната цена на пшеницата спадна, като затвори на 882.3 щ. долара за тон, с понижение от -4.3%.

Графика 21. Пшеница фючърси

Кредитен рейтинг

Показаният кредитен рейтинг е с цел представяне на независимо мнение по отношение кредитния риск на даден емитент на дълг и оценка на желанието и способността му да обслужва изцяло и навреме своите изискуеми плащания по дълга.

Промените в кредитните рейтинги отразяват промяна в перспективата на агенцията за кредитен рейтинг „Moody’s“ за отделните страни.

СТРАНА	КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ	КОМЕНТАР
Унгария	Baa2 Stable	Без промяна
Италия	Baa3 Negative	Без промяна
Бразилия	Ba2 Stable	Без промяна
Румъния	Baa3 Stable	Без промяна

Резултатите за кредитно въздействие (CIS) на Moody's Investors Service ESG (екологични, социални и управленски фактори) отразяват въздействието на съображенията за ESG върху рейтинга на емитента или негови транзакции. CIS показва въздействието на ESG факторите върху кредитните дейности на емитента, които са съществени за неговия рейтинг. Резултатът се оценява по асиметрична петобална скала при която: 1 е положителна, 2 е от неутрална до ниска, 3 е умерено отрицателна, 4 е силно отрицателна и 5 е изключително силно отрицателна.

Резултати за кредитно въздействие (CIS) на Moody's Investors Service

СТРАНА	ESG РЕЙТИНГ
САЩ	CIS-2 Neutral-to-Low
Чехия	CIS-2 Neutral-to-Low
Унгария	CIS-3 Moderately Negative
Полша	CIS-2 Neutral-to-Low
Румъния	CIS-3 Moderately Negative
Хърватия	CIS-2 Neutral-to-Low
Турция	CIS-4 Highly Negative
Бразилия	CIS-3 Moderately Negative
Мексико	CIS-3 Moderately Negative
Индонезия	CIS-3 Moderately Negative

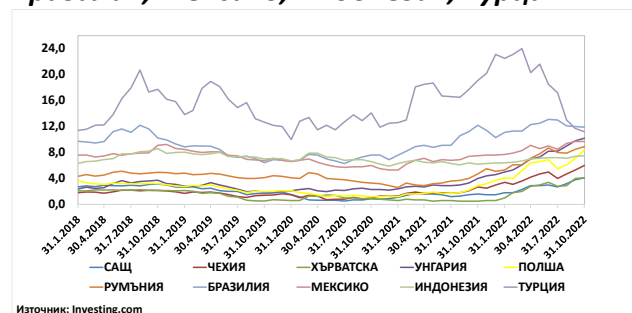
Източник: Moody's

С най-високи положителни оценки (CIS-2) са САЩ, Чехия, Полша и Хърватия. С най-ниска отрицателна оценка (CIS-4) е Турция.

Разгледаните държавни ценни книжа (ДЦК) се приемат за показател, отразяващ способността на държавите да привличат заемни средства на база степента на развитие

на икономиката си и в зависимост от кредитния си рейтинг.

Графика 22. 10 год. ДЦК: САЩ, Чехия, Хърватска, Унгария, Полша, Румъния, Бразилия, Мексико, Индонезия, Турция

През м. октомври 2022 г., лихвата по ДЦК на Чехия се повиши до 6% от 5.3%, а на Полша нарасна до 8.4% от 7.1%. Спрямо м. септември, промяната в доходността на чешките ДЦК е 13.2%, а на полските ДЦК е 18.3%.

§ Използвани са статистически данни, налични до 17.11.2022 г. включително. Източници: ЕЦБ, tradingeconomics.com, investing.com, Bloomberg и др.